

OVÇU İLƏ İTİN VƏ TÜLKÜNÜN HEKAYƏTİ

Tez görən, uzaq görən, usta bir ovçu vardı,
Gəzib biyabanları, ov yerini tapardı.

Bəd bir iti vardı ki, çeviklikdə şir, aslan,
Günəş şüalarını ceyran belində tutan.

Kərgədan tük salardı boynunun qüvvəsindən,
Çöl eşşəyi dişindən, dağ kəli zərbəsindən.

Yolçuluqda ovçunun dostu, arxadaşığıdı,
Çox işinə yaramış vəfalı yoldaşığıdı.

Gecə keşik çəkən it gündüz əmrə müntəzir,
Görərdin ki, onunçün qida gəzir, yem gəzir.

Bir gün aslan ovçunun yox oldu aslan iti,
Ovçunun göz yaşları ciyərlərini diddi.

Dedi: – Gör miyançısı qəza olan ovlağı!
Şir başından üstündür burda itin ayağı.

Bildi ki, dərd əlindən qanə dönsə də ürək,
Ciyərini dişində tutub tab etmək gərək!

1240 Ovçu dözdü, səbrinin misqal boyda arpası,
Bəlkə bir dirhəm qədər xeyir gətirdi azı.

Ovçunun qarşısına bir tülkü çıxdı lapdan,
Dedi: – Səbr etmək olmaz, sən ey səbrli İnsan!

Eşitdim ki, o eşsiz qüdrət, hünər yolçusu,
Dünyadan köçüb gedib... Nə qəm, başın sağ olsun!

Bir anda yaxalardı yüz cüyürü, ceyranı,
Oldu zirəkliyinin, cəldliyinin qurbanı.

Bilirəm, sənin üçün bu dərd hər şeydən betər,
Ovladığın qəm-kədər sənə iki ay yetər.

1245 Qalx, bu ovdan kabab çək, ver könül ziyafəti,
Dərisi dərvişlərin, əti ovçu qisməti.

Bilirəm, çox yemisen dadlı, ləzzətli xörək,
Bir də yağlı tülkülər əlinə keçməyəcək.

Yağlıyıq, yavanıqımı? Düşündürmür heç səni,
Süfrəmizdən çəkmisen iştahının əlini.

Nə yaxşı ki, uzağam daha sənin torundan,
Nə yaxşı ki, azadam şikarından, darından.

Sirdaşından ayrısən, bəs bu nə cür vəfadır?
Qəm yemirsən... bəs nədən ciyərlərin yaradır?

1250

Ovçu dedi: – Doğacaq... hamilədir bu gecə,
Qəmim bircə günlükdür, keçib gedər indicə.

Bircə bundan şadam ki, bu ölümlü dünyada,
Sevinc, kədər həmişə bir-birini qovmada.

Bu boş, fani dünyada, bu dəyişən qəlibdə,
Xidmət, sərvət, səltənət elə gedib-gəlib də.

Hər şey keçib gedəcək: həm Ay, ulduz, həm fələk,
Rahatlıq da, möhnət də bir gün sona yetəcək.

Bir azca şadlanıram dərdim, qəmim olanda,
Çünki sevinc müjdəsi gətirir qəm cahanda.

1255

Bu qəmdən Yusif kimi mən bəlaya uğradım,
Fəqət qurd deyiləm ki, dərddən dərimi yırtım.

Ey tülkü, şad olma ki, mənə dağ çəkdi fələk,
Hələ sənintək şikar əlimə çox düşəcək.

Ovçu bunu deyərkən yollar toza büründü,
Toz pərdəsi dalından cəsur köpək göründü.

Gəldi, öncə dolandı arxasını, önünü,
Lapdan dişinə çəkdi qasığını tülkünün:

– Bir az geçikdim deyə sən məni pislədinmi?
Geciksəm də, yetirdim özümü aslan kimi!

1260

Mənim ləkəsiz xaltam sənə dinintək təmiz...
Tülkünün peysərini yəqin yeyəcəksiniz.

O kimsə ki, bəsləyir yəqinliyə sədaqət,
Onun işinin sonu səadətdir, səadət.

Yəqinlik yolunu tut daim bu kainatda,
Yəqinlikdən mübarək mənzil yoxdur həyatda.

Yəqin inam gücünə saf qızıla dönür daş,
Ayaqda əyləşənlər başa keçirlər, qardaş.

Yəqin bir inam ilə addım atsan qorxusuz,
Oddan su çıxararsan, dəniz dalğasından toz.

1265 Yəqini təvəkkülə qarışdırıb yoğuran,
Yazar kərəm əlilə: “Ruzu yalnız Tanrıdan!”

Yəqin əhli nuş edər daşdan yumşaq hər nə var,
Nə quyruqda sülənər, nə çibintək qan sorar.

Tanrı yoluyla getsən, nə qəm ye, nə qüssə çək,
Evindən yavanlığın heç vaxt əskilməyəcək.

Tanrı qapısında ol, o hər kəsdən uludur,
Ruzunu ondan istə, ruzu verən də odur.

Kim içəri girdisə Tanrının qapısından,
Əliboş qayıtmadı səbəbsiz yerə, inan!

1270 Yəqin əhli misilsiz, kamil – onlar, naşı – biz,
Biz onların ayağı, onlar bizim başımız!

Səccadənin ucunu təmiz suya salarlar,
Al qırmızı şəraba bal dadı verər onlar.

Sənə bircə günlük də möhlət vermirkən ömür,
On illik azuqəni israf nədən ötrüdür?

O gün ki, xəlq olundu bizim surətlərimiz,
Dərhal ayırd edildi dürlü qismətlərimiz.

O Tanrı süfrəsindən pay göndərilmiş sənə,
Onda veriləndi ki, indi çatır süfrənə.

1275

Gecə-gündüz çabalar dolanmaq üçün hər kəs,
Öz qismətindən artıq, inan, heç nə yeyəməz!

Əzəldə söz verdiyin ~~din~~ uğrunda, get, çalış,
İşləməklə nə dövlət, nə də ruzu çoxalmış.

İstəsən ki, olasan hamıdan əziz insan,
Çalışmaq səndən gərək, başarmaqsa Tanrıdan!

Çox əlləşdi Nizami, nə qazandı? Soyuq ah,
Neylədisə, yol açdı isti nəfəsli Allah!